

Sygn. akt III PK 123/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa R. S.

przeciwko P. [...] w K. Spółce Akcyjnej z siedzibą w I.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 maja 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 30 stycznia 2015 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 900 zł (dziewięćset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 r. oddalił apelację R. S., wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 8 września 2014 r., w którym oddalono powództwo o zasądzenie 17.707,13 zł tytułem premii regulaminowej.

Sądy obu instancji ustaliły, że u pozwanego pracodawcy obowiązywał Regulamin Premiowania Pracowników zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych, stanowiący załącznik nr 2 do Układu Zbiorowego Pracy Pracowników P. [...] w K. Zgodnie z § 3 regulaminu premia miesięczna

przysługiwała w przypadku wykonania zadań gospodarczych (osiągnięcia zaplanowanych wpływów finansowych) i za wzorowe wypełnianie nałożonych na pracowników obowiązków służbowych. W § 4 określono, że decyzje o uruchomieniu premii podejmuje prezes zarządu. W okresie od czerwca 2011 r. do marca 2013 r. pracodawca nie wypłacał premii.

Sąd drugiej instancji podkreślił, że dochodzone przez powoda świadczenie jest premią regulaminową. Zauważył jednak, że samo wykonywanie obowiązków pracowniczych nie warunkuje prawa do należności. Poza realizacją określonych wyników finansowych, premia jest przyznawana za wzorowe, a więc ponadprzeciętne wykonywanie obowiązków pracowniczych. W tym zakresie wskazał, że w spornym okresie działalność prowadzona przez pracodawcę przynosiła straty. Sytuacja Spółki była trudna, co uniemożliwiało wypłacenie premii.

Skargę kasacyjną wniósł powód zarzucając naruszenie § 3 regulaminu premiowania. Uzasadniając przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie istotnego zagadnienia prawnego. W uzasadnieniu wniosku podał również, że występuje potrzeba wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości prawne. Wskazał na § 3 regulaminu premiowania. Stwierdził, że istotne zagadnienie prawne sprowadza się do rozstrzygnięcia czy Sąd Okręgowy zasadnie przyjął, iż wypłata premii regulaminowej uzależniona była od spełnienia przesłanek, a to realizacji określonych wyników finansowych przez pracodawcę oraz wzorowego wykonywania obowiązków służbowych przez pracownika, pozytywnie stwierdzonych przez pracodawcę, pomimo, że w § 3 regulaminu mowa jest o osiągnięciu zaplanowanych wpływów finansowych w wyniku wykonywania zadań gospodarczych, które nie są tożsame z odpowiednią kondycją finansową pracodawcy, bowiem zła sytuacja ekonomiczna zatrudniającego, w szczególności strata finansowa nie oznacza braku wykonania zadań gospodarczych, czy osiągnięcia wpływów, albowiem zadania gospodarcze mogą być realizowane również wówczas, gdy występuje strata finansowa. Wskazując na potrzebę dokonania wykładni przepisu skarżący podniósł, że warunek z § 3 regulaminu nigdy nie mógł być osiągnięty, gdyż pracodawca nie planował poziomu, który oznaczałby wykonanie zadań gospodarczych, jak również nie planował wpływów w rozumieniu regulaminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sposób argumentowania mający uzasadnić wystąpienie przesłanek przemawiających za merytorycznym rozpoznaniem środka odwoławczego nie koresponduje z wymogami stawianymi w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c.

Podstawowym zadaniem Sądu Najwyższego jest stanie na straży jednolitości orzecznictwa i kontroli jego legalności. Komunikatywny jest zatem warunek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w razie wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego. Z przepisu art. 1 pkt 1 lit a ustawy o Sądzie Najwyższym wynika jednak, że sprawowanie wymiaru sprawiedliwości odbywa się przez rozpoznawanie skarg kasacyjnych. Instytucjonalne powiązanie wypowiedzi Sądu Najwyższego z indywidualnym sporem widoczne jest także w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., który wymaga aby zagadnienie prawne wystąpiło w sprawie. Oznacza to, że przyjęcie skargi do rozpoznania merytorycznego jest dopuszczalne jeśli w danym postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem wystąpiło, a zatem zaważyło na rozstrzygnięciu, zagadnienie o charakterze kwalifikowanym (istotnym). W ten sposób kontrola legalności jednostkowego wyroku (aspekt indywidualny), umożliwia osiągnięcie homogeniczności interpretacyjnej systemu prawnego (czynnik powszechny).

Sformułowane przez powoda zagadnienie prawne zdeterminowane zostało wyłącznie jednym celem. Chodzi o podważenie sposobu rozumienia § 3 regulaminu zaprezentowanego przez Sąd drugiej instancji. Skarżący nie przedstawił żadnych racji dających podstawę sądzić, że rozstrzygnięcie zagadnienia będzie miało znaczenie w płaszczyźnie abstrakcyjnego stosowania prawa.

W tym kontekście warto przypomnieć, że zgodnie z § 3 regulaminu premia miesięczna przysługuje w przypadku wykonania zadań gospodarczych (osiągnięcia zaplanowanych wpływów finansowych), wzorowe wypełnianie nałożonych na pracowników obowiązków służbowych w tym: wydajna praca, staranne i zgodne z wymogami technologicznymi wykonywanie pracy, przestrzeganie regulaminu oraz przepisów BHP, dbałość o porządek i czystość w miejscu pracy, dbałość o

przydzielone narzędzia, maszyny i urządzenia, dbałość o przydzieloną odzież roboczą i ochronną oraz jej czystość, dbałość o oszczędne wykorzystywanie części zamiennych, paliw, olejów i smarów oraz pozostałych elementów. Lektura tekstu normatywnego przekonuje, że premia obowiązująca u pracodawcy uzależniona została od wielu czynników. Nie jest jednak tak, co bezpodstawnie założył powód, że w § 3 regulaminu mowa jest o osiągnięciu zaplanowanych wpływów finansowych w wyniku wykonywania zadań gospodarczych. Przepis uzależnia bowiem świadczenie od wykonania zadań gospodarczych (osiągnięcia zaplanowanych wpływów finansowych). Oznacza to, że osiągnięcie zaplanowanych wpływów jest tylko jednym z przejawów wykonania zadań gospodarczych. Ich realizacja, co trafnie założył Sąd drugiej instancji, może polegać także na pozytywnym (dodatnim) wyniku finansowym (niegenerowaniu strat). Analiza całości § 3 regulaminu nie pozostawia wątpliwości, że wypłata premii uzależniona została od czynnika dotyczącego pracodawcy (wykonanie zadań gospodarczych) i przesłanek związanych z wykonywaniem pracy przez konkretnego pracownika. Skarżący konstruując zagadnienie prawne nie dostrzega tej zależności, w rezultacie wychodzi z błędnego założenia, że decydujące znaczenie ma poziom wykonywanych zadań powiązany z pracą danego pracownika.

Przedstawione spostrzeżenia upewniają, że zagadnienie prawne zaoferowane przez powoda oparte zostało na fałszywych podstawach, nie może zatem mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Analogicznie należy ocenić wniosek o potrzebie przeprowadzenia wykładni § 3 regulaminu. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. podjęcie przez najwyższą instancję sądową starań interpretacyjnych uzależnione zostało od wystąpienia poważnych wątpliwości jurystycznych lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. Stronnicze postrzeganie przesłanek przyznania premii przez powoda (polegające na ich interpretowaniu wyłącznie z pozycji pracownika) nie świadczy o wystąpieniu wskazanych warunków przyjęcia skargi do rozpoznania. Zwrot „wykonanie zadań gospodarczych” z językowego punktu widzenia jest na tyle pojemny, że nie prowadzi do „poważnych wątpliwości” interpretacyjnych, jeśli postrzega się go w kontekście ponoszenia strat przez przedsiębiorstwo. Oczywiście bowiem jest, że podstawowym zadaniem gospodarczym każdego przedsiębiorcy jest uzyskanie

dotatniego wyniku ekonomicznego, dającego sposobność do podzielenia się zyskiem z pracownikami (np. w formie premii).

Z uwagi na przedstawione racje na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji. Kierując się regułą wyrażona w art. 98 § 1 k.p.c., stosowaną w postępowaniu kasacyjnym z upoważnienia art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., Sad Najwyższy zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w wysokości wskazanej w § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 6 pkt 5 i § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 z późn zm.).